

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Pietatis opera publicè per eum instituta. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

sed faciles, & nequaquam exquisitas; cuiusmodi & viatorem & Christi famulum decent: placuitque ei semper, ad alliciēdos præsertim homines, vt dictum est, non incompta frugalitas. Ac de Ignatio quidem (quod me non fugit) alia id genus multa narrantur: verum singula persequi necesse non est, tantum ad viri mores virtutemque intelligendam hæc pauca libauimus.

PIETATIS OPERA PVBLICE PER EVM
INSTITVTA.

CAPVT XIII.

INTER ipsam Societatis administrationem, cui potissimum inseruiebat, non exiguam partem curarum aliis quoque rebus impertit, atque iis maximè, quæ ad salutem & commodum populi, atque ad splendorem ac dignitatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ pertinerent. De curandis ægrotis, & pœnitentiæ sacramēto, Innocentii tertii Papæ lex est: Aegrotos, nisi peccata ritè confessos, à prima inspectione medici, nève adeunto, nève curanto. Ea lex cum ipsa desuetudine propemodum antiquata esset, perfecit Ignatius vt salutaris illa consuetudo longo interuallo reuocaretur; visendi tamen spatio in alteram vsque vicem extracto: qua moderatone videlicet, simul & publicæ existimationi, & singulorum animis corporibusque consultum est. Mulierculas à maritis cum pudicitia capitisve periculo dissidentes, matronis ditioribus in officio continendas ac sustentandas diuidere consueuerat: sed cum cresceret numerus, ne cui grauior esset impensa, locum iisdem recipiendis alendisque publicè parare cōstituit; suumque consilium impertit primoribus ciuitatis, quibus rem ita probantibus, vt nemo tamen se profiteri vellet tam gloriosi operis principem, hanc rationem Ignatius iniit rei ad exitum perducendæ: Ex area templi nostri Petrus Codatius procurator lapides ingentes effoderat, cuiusmodi multi ruinis veteribus continentur. hos igitur lapides in magna rei familiaris inopia vendi, & summam ex iis confici aureorum centum Ignatius imperauit: eam pecuniam cum ad opus inchoandum primus in medio posuisset, tantum reliquis ardorem iniecit, (insita mortalibus natura properè sequendi quæ inchoare piguit) vt ex voluntaria collatione institutum sit cœnobium, quo eius generis feminae sese reciprent; ibique secure tamdiu delitescerēt, quoad compositis controuersis in gratiam cum maritis redirent: atque

idcirco

idcirco cœnobium (vt supra diximus) Malè nuptarum vulgò appellatum est. Ad eius autem loci custodiam atque administrationem Ignatius prorum hominum sodalitem adhibuit, prudenti sanè consilio. Etenim in communem vtilitatem intentus, ne vno dumtaxat munere implicitus teneretur, vt quodque opus ablo- uerat, confestim eius operis procuratione certis atque idoneis hominibus demandata, ipse animum & cogitationem ad alia deinceps atque alia transferebat. Parthenonem etiam sanctæ Catharinæ, cui à Funariis vel à Rosa cognomen est, Ignatius idem instituit. quo in Parthenone puellæ forma eleganti, quarum pudicitia periclitaretur ob angustias rei familiaris, magna præfectorum diligentia conquistæ, interdum etiam pro potestate, si res exigat, è complexu parentum abreptæ, hodie ad centum & quinquaginta sub claustris, & sanctimonialium feminatum disciplina, magno labore & impensa educantur; eademque, simul atque maturum est, vel perpetuæ religioni & castitati sponte se conferant; vel idoneis viris dantur nuptui, dote à loci præsidibus persoluta. Non minus laudabile quod sequitur. Cùm plurimorum interdum indolis pueri & puellæ, vt in Vrbe plena peregrinis & aduenis, destituti vel orbi parentibus, miserandum in modum per plateas & cõpita seminudi & egentes errarent; vtriusque sexus & commodis & saluti, eodem Ignatio suadente, prouisum est. Itaque ex eo tempore duabus in aedibus, hoc est sanctæ Mariæ in Aquiro, & sanctorum quattuor Coronatorum, masculi seorsum ac feminae, & gratis aluntur, & rudimentis Christianæ fidei, ac partim litteris partim etiam necessariis ad vsum rei publicæ artibus atque opificiis imbuuntur. Vtriusque autem sexus est hæc re- pestate numerus capitum amplius ducentorum; quorum illi præter domesticas exercitationes, ad funera quoque prosequenda psal- lentes & candidati procedunt; hæc, vbi adoleuerint, vel maritan- tur, vel in sacratarum virginum collegia sese conferunt. Quin etiam, quod olim in patria sua perfecerat, id ipsum Romæ quo- que molitus est: vt vlcerosi ac mendici per compita misere quit- tantes, vnum in locum coacti, publica impensa ex censu & colla- tionibus alerentur, eamque rem ingenti ciuitatis approbatione ad exitum perduxisset, ut pauci potentes nescio quo spiritu im- pulsi, huic tam præclaræ actioni obstitissent. Ad hæc, è quibusdam Hebræorum si cuiuspiam Euangelii lumen affulserat, hunc hospi- tio confestim acceptum Ignatius pro sua tenuitate liberaliter ac benignè tractabat, quoad Christianis præceptionibus eruditus baptismatis fonte renascere. neque à procurandis neophyto- rum

rum commodis antè destitit, quàm ex auctoritate summi Pontificis aedes paratæ sunt, quas Catechumenorum appellant: quibus in ædibus hodie masculos seorsum ac feminas, cum aliorum tum præcipuè Gregorii XIII. Pontificis maximi munificentia, largè sustentat. atque etiam (quod expressius caritatis argumentum est) baptizati ex eo loco non antè mittuntur, quàm aut litterarum præstitio, quas interim edocentur, aut artis cuiuspiã, necessaria sibi in reliquam vitam adiumenta parauerint. quo pietatis officio multi ex eadem secta permoti, magno bonorum gaudio, sese quotannis ad Christum adiungunt. Illud verò optimu, quòd ad Catholicæ fidei reliquias in Septentrionali plaga fouendas augendasque, auctore atque adiutore in primis Ioanne Morono Cardinali amplissimo, Seminarium clericorum in Vrbe condidit, dato negotio nostris hominibus, qui conquistos bonæ indolis adolescentes Romam ex iisdem regionibus mitterent. atque id Seminarium, siue collegium Germanicum, vt appellant, acerbissimis deinde tempestatibus, ingenti labore ac perseuerantia tutatus Ignatius est; præstantissimis è tota Societate doctoribus ad eam iuuentutem & litteris & moribus instituendam adhibitis. quod opus & Ecclesiæ Romanæ ornamento & Germaniæ magno adiumento & fuisse & esse hodie vel maximè constat, cum in eius panè collapsi instauracionem & amplificationem idem Gregorius XIII. pro sua præcipua in eas nationes clementia & voluntate vehementer incubuit. Nec Germanicæ modò, sed cæterarum quoque gentium pueros & adolescentes Ignatius, piis ac liberalibus disciplinis imbuendos, (quam vnã expeditissimam emendandi generis humani rationem ducebat esse) per se suosque admonitu planè diuino suscepit: atque ob id ipsum gymnasia, quibus æquè infimi ac summi gratis erudirentur, non Romæ solùm, sed etiam toto panè terrarum orbe constituit, summa adhibita cura, vt ne quid professores nostri, quãuis acutum & plausibile, afferrent peregrini vel noui dogmatis, nedum ab orthodoxa fide aberrantes, horrèris, verùm in singulis quæstionibus celeberrima quæque & probatissima doctorum placita sequerentur.

K. QVÆ.